

**ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ**

у грудні 2016 року

(оглядова довідка за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами)

В Україні

21 грудня Президент України П. Порошенко на офіційній церемонії у Готичному залі Національного музею мистецтв ім. Б. та В. Ханенків передав Міністру культурної спадщини, культурної діяльності і туризму Італії Даріо Франческіні 17 картин П. П. Рубенса, Я. Тінторетто, А. Пізанелло, Ж. Ф. Карото і А. Мантенї, які були викрадені злочинцями із музею Кастельвеккіо міста Верона у листопаді 2015 року. Художні цінності були затримані Державною прикордонною службою України у травні 2016 року при підготовці до переправи на територію Молдови.

Цього ж дня у Національному заповіднику «Софія Київська» відбулася зустріч Міністра культури України Є. Нищука з Даріо Франческіні. Крім питання повернення викрадених картин з міського музею Кастельвеккіо в місті Верона назад до Італії також було обговорено питання налагодження культурного співробітництва між двома країнами, це – спільні мистецькі проекти, охорона та реставрація об'єктів культурної спадщини, створення україномовного аудіогіда для низки італійських музеїв, проведення двосторонніх майстер-класів для підвищення кваліфікації молодих реставраторів, налагодження співробітництва в галузі кіно, а також представлення України на LVII Венеційському бієнале сучасного мистецтва.

Із візитом у нашій країні перебувала катарська делегація у складі Надзвичайного і Повноважного Посла Держави Катар в Україні Джасіма Рашида Аль-Халіфа, радника при палаці еміра Держави Катар Хамада Бін Абдулазіза Аль-Каварі, радника з питань державної політики при палаці еміра Держави Катар Мохамеда Ахмеда Аль-Сааді, головного радника при палаці еміра Держави Катар Рітшарда Гріффітса. Першим зустріч із поважними гостями провів Прем'єр-міністр В. Гройсман. Серед розглянутих питань було обговорено й питання взаємодії двох країн в гуманітарній сфері, зокрема в рамках ЮНЕСКО.

З офіційними представниками держави Катар зустрівся й Міністр культури України Є. Нищук. Вони обговорили поглиблення співробітництва між двома країнами у збереженні культурної спадщини.

23 грудня в Національному музеї Тараса Шевченка відбувся одноденний семінар-практикум «Дослідження та реставрація рухомих пам'яток Музейного фонду України», присвячений приєднанню України до Міжнародного центру вивчення питань збереження та відновлення культурних цінностей (ICCROM). Семінар провів Національний науково-дослідний реставраційний центр України (ННДРЦУ) за дорученням Національного виконавчого комітету ICCROM згідно з планом заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Під час наукового форуму відбулося ознайомлення музейної спільноти з можливостями та досвідом роботи українських науковців і художників-реставраторів (на прикладі ННДРЦУ), а також професійна дискусія щодо шляхів імплементації музейних закладів України в ICCROM.

Заступник Міністра культури України Т. Мазур та Міністр культури Чеської Республіки Даніель Герман 15 грудня у Національному заповіднику «Софія Київська» підписали Угоду між Міністерством культури України та Міністерством культури Чеської Республіки про співробітництво в галузі культури на 2016–2020 роки. Згідно з підписаною Угодою сторони сприятимуть співробітництву в усіх сферах культури і мистецтва України та Чеської Республіки, в тому числі: участі митців у фестивалях та інших культурних заходах в обох державах; у виставковій діяльності; проведенні симпозіумів, конференцій, семінарів та інших культурних заходів; обміну досвідом з охорони культурної спадщини, з оцифрування бібліотечних і музейних фондів тощо. Сторони також підтримуватимуть пряме співробітництво між закладами культури й мистецтва України та Чеської Республіки: театрами, музеями, галереями, бібліотеками, а також установами, які відповідають за охорону та збереження культурної спадщини. Після завершення церемонії Даніель Герман взяв участь в урочистому відкритті меморіальної дошки видатному правозахиснику та громадському діячу Вацлаву Гавелу (автор К. Скрытучський) на перейменованому бульварі Вацлава Гавела в Києві.

5 грудня у Києві в рамках круглого столу «Офіційне підписання мусульманськими організаціями “Хартії мусульман України”» підписано Хартію мусульман України. Організаторами заходу були Духовне управління мусульман Криму в Україні, Духовне управління мусульман України «УММА» та Всеукраїнська асоціація громадських організацій «Альраїд».

20 грудня у Києві в Соборній мечеті «Ар-Рахма» Духовного управління мусульман України «УММА» пройшов святковий захід, присвячений народженню Пророка Мухаммада – Мавлід Шаріф, що є однією з найважливіших подій в історії ісламського світу. На запрошення керівника Духовного управління мусульман України «УММА» шейха Ахмеда Таміма участь в урочистих заходах взяли й представники Міністерства культури України. Завершилося урочисте зібрання святковим концертом за участі дитячих творчих колективів.

У Комітеті Верховної Ради України з питань культури і духовності відбулася зустріч із представниками моніторингової місії Ради Європи з питань захисту прав національних меншин у гуманітарній сфері. Обговорено питання реалізації в Україні Європейської хартії регіональних мов або мов меншин та не-

обхідність внесення змін до закону про її ратифікацію з метою удосконалення правового режиму захисту регіональних та міноритарних мов, забезпечення розвитку культур національних меншин та державного фінансового сприяння у проведенні заходів, спрямованих на задоволення мовних та культурних потреб національних меншин, розвитку міжконфесійних відносин.

За кордоном

У Брюсселі (Королівство Бельгія) пройшло 16-те засідання Тематичної платформи № 4 «Контакти між людьми» ініціативи ЄС «Східне партнерство». Метою цієї платформи є забезпечення взаємодії між ЄС та громадянами країн «Східного партнерства», з фокусом уваги на студентів, вчителів, науковців, молодь, діячів культури, а також сприяння розбудові інформаційного та громадянського суспільства. До складу української делегації входили представники Міністерства закордонних справ, Міністерства освіти та науки, Міністерства молоді та спорту, Міністерства культури, яке представляла начальник управління міжнародного співробітництва І. Страшненко. Вона виступила з ініціативою проведення в Україні за участі Європейської Комісії комунікативного заходу на тему урбаністичної культури – конференції UrbanCulture: new challenges and impacts, а також за сприяння програми ЄС – Східного партнерства «Культура і Креативність» міжнародної конференції на тему: «Зміна фінансових інструментів у сфері культури: нові підходи».

14 грудня Окружний суд міста Амстердама (Королівство Нідерланди) прийняв рішення про повернення Амстердамським археологічним Музеєм Алларда Пірсона на територію України експонатів виставки «Крим. Золотий острів у Чорному морі», визнаючи правомірними вимоги української сторони згідно з чинним міжнародним та українським законодавством, відповідно з яким всі музейні експонати, які були включені до виставки, є державною частиною Музейного фонду України та мають бути повернені в Україну.

17 грудня Посол України в Аргентині Ю. Дюдін взяв участь в урочистому заході з нагоди відзначення 90-ї річниці філії Українського культурного товариства «Просвіта» у місті Авежанеда (провінція Буенос-Айрес). На заході були присутні керівники Центральної управи «Просвіти» та низки регіональних філій, а також Української центральної репрезентації в Аргентині, представники інших організацій української громади та муніципалітету міста Авежанеда.

Дні культури

За кордоном

У місті Брага (Португалія) відбулися Дні культури України. В урочистому відкритті 8 грудня взяли участь Посол України в Португалії І. Огнівець, делегація Івано-Франківської міської ради на чолі з мером міста Р. Марцінківим, Президент муніципальної палати міста Брага Рікарду Ріу та його заступник Фірміну Маркеш, португальські високопосадовці, представники української громади тощо. У програмі культурно-мистецьких заходів було представлено роботи українських майстринь з петриківського розпису «Петриківка – душа Укра-

їни», виставки картин українців, які проживають на території Португалії, фото-експозиції до річниці Революції Гідності в Україні. Серед іншого, у ході зустрічі мера міста Івано-Франківська Р. Марцінків з Президентом муніципальної палати міста Брага Рікардо Ріу відбулося підписання Протоколу про наміри щодо співпраці у сферах, що становлять обопільний інтерес.

Мистецькі заходи В Україні

Драматург Кеті Чухров (РФ) 19–20 грудня у Києві прочитала лекцію «Матеріальність ідеального в філософії та культурі соціалізму» та презентувала свій фільм «Ком'юніон».

Artist talk німецької режисерки, хореографа і художнього керівника театральної компанії theatercombinat Клаудії Боссе відбувся 2 грудня у Києві в фонді «Ізоляція». Вона поділилася своєю художньою практикою, якій властивий особливий інтерес до відкритих просторів міст та їхніх інтимних місць.

За кордоном

10 грудня у Будапешті Товариством української культури Угорщини та Посольством України в Угорщині були проведені заходи з нагоди відзначення 25-ї річниці встановлення дипломатичних відносин між Україною та Угорщиною і створення Товариства української культури Угорщини. Урочистості розпочалися у культурному Центрі Дуна Палота, де учасників заходу привітали Посол України в Угорщині Л. Непоп, Голова Товариства української культури Угорщини Я. Хортяні та заступник Державного секретаря з питань релігії, національних меншини та цивільних зав'язків А. Фюльоп. Далі урочисті заходи були продовжені у Базиліці Св. Іштвана, де перед присутніми з концертом виступили Львівський квартет тенорів «Леон Вочі» і Львівський симфонічний оркестр.

9 грудня у місті Тіхуана (штат Нижня Каліфорнія, США) пройшов фестиваль української культури. У програмі заходу було презентовано: фотоекспозицію, присвячену вітчизняній культурі та традиціям, історичним датам та подіям, видатним діячам української історії та культури; національну кухню; концерт за участі ансамблю українського народного танцю «Просвіта» тощо.

2 грудня у місті Добруш Гомельської області (Білорусь) відбувся VI Міжнародний фестиваль творчості людей з обмеженими можливостями «Ми разом!». Україну представляли вихованці клубу «Повір у себе» (керівник Д. Данильченко) Сновського районного Центру дитячої та юнацької творчості Чернігівської області. Четверо юних українців показували свої вміння в категоріях «вокал», «хореографія» і «художнє читання».

Театр В Україні

10 та 11 грудня у Київському академічному театрі «Колесо» відбулися прем'єрні покази вистави «Антигона» за однойменною п'єсою давньогрецького

драматурга Софокла, постановку якої здійснено спільними зусиллями театру «Колесо» та афінською компанією Art Syndicate за підтримки Посольства Греції в Україні. Режисери-постановники – художній керівник театру «Колесо» І. Кліщевська і директор Міжнародного інституту театру в Греції Е. Куцуреліс.

Британська Рада в Україні та арт-об'єднання CoolConnections представили 29–31 грудня у Львові одну із програм проекту «Британський театр у кіно». На великому екрані можна було подивитися три вистави: «Гамлет» у постановці Ліндсі Тернер, дві серії вистави «Франкенштейн: Камбербетч» і «Франкенштейн: Міллер» – режисера Денні Бойла.

За кордоном

26 та 27 грудня у варшавському театрі ім. Арнольда Шифмана (Польща) пройшли покази вистави «Український Декамерон» В. Клименка (Клім) у постановці українського режисера В. Троїцького.

17 грудня в Афінах (Греція) відбулася прем'єрна вистава балету «Снігова королева» Національної опери України. Лібрето та музичну композицію вистави створили н. а. України Аніко Рехвіашвілі та О. Баклан за мотивами однойменної казки Г.-К. Андерсена та на основі музики П. І. Чайковського, А. Лядова, А. Рубінштейна, Е. Гріга та Ж. Массне. Захід відвідав Надзвичайний і Повноважний Посол України в Греції В. Шкуров.

20 грудня у паризькому театрі «Монфор» (Франція) відбувся перформанс «Орфей на Землі» у виконанні українського музичного проекту StereOrpheo у складі актора театру «ДАХ» Д. Ярошенка, барабанщика А. Надольського, клавішниць М. Вознюк і франко-ліванської відеоартистки Елен Абдені. Продюсер – Т. Швед-Безкоровайна. У перформансі також прозвучали поезія А. Гінзберга, С. Вієйри, Ф. Гарта, В. Блейка, П. Неруди, Т. Хогланда, українські козацькі думи, сучасні хоку.

8 грудня у Мюнхені (Німеччина) було представлено виставу «Солодка Даруся» за мотивами однойменного роману Марії Матіос (інсценізація з. а. України Р. Держипільського) у виконанні акторів Івано-Франківського академічного обласного українського музично-драматичного театру ім. І. Франка.

Музика

В Україні

12–17 грудня у столиці відбувся III фестиваль сучасної академічної музики Kyiv Contemporary Music Days, де зібралися музиканти з Німеччини, Польщі, Японії, Швейцарії, Італії та України. Серед учасників фестивалю – композитор Іван Канц'ялозі (Італія), Юрі Матцузакі (флейта, Японія), Джунія Макіно (скрипка, Японія–Швейцарія), Ніна Янссен-Дейнцер (кларнет, Німеччина), Мілош Дроговські (віолончель, Польща) та ін. Звучали твори світових композиторів ХХ–ХХІ століть, зокрема Д. Шелсі, В. Лютославського, Т. Такеміцу та інших. В програму заходу було також включено лекції та майстер-класи музикантів.

29 грудня за підтримки Французького Інституту в Україні у столиці проходило унікальне музично-візуальне дійство «Французьке Різдво» до 150-ліття

від дня народження двох митців – Еріка Саті та Василя Кандинського. У події взяли участь камерний хор A Tempo, інструментальний ансамбль Art-Offertorium, ансамбль старовинної музики La Cesta. Звучали твори французьких композиторів: К. Дебюссі, М. Равеля, Ф. Пуленка, імпровазації на теми творів Е. Саті.

Гітаристи Франсиско Берньєр (Іспанія), Габрієль Б'янка (Франція), Альберто Мезірка (Італія) взяли участь у Міжнародному фестивалі гітарної музики «Київ–2016», що проходив 9–11 грудня у Києві за підтримки Посольства Королівства Іспанія в Україні та Італійського інституту культури в Україні.

У Києві та Одесі відбулися концерти «Зимова казка з Відня» Віденського Штраус-оркестру (Австрія). Диригент – Пітер Гут. У програмі концерту – твори Й. Штрауса.

Іспанський тенор Хосе Каррерас 17 грудня виступив із гранд-концертом у Києві, а 20 грудня – в Одесі. У концертах брали участь Державний естрадно-симфонічний оркестр України, яким диригував іспанський маестро Д. Хіменес.

За підтримки Посольства США в Україні в Одеській обласній філармонії відбувся концерт Девіда Кракауера (США), присвячений 25-річчю встановлення дипломатичних відносин між Україною та США. Девід Кракауер виступив з одеським тріо А. Показа і Pushkin Klezmer Band.

Піаністи Марія Кайон, Наомі Матсутані (Японія), Карлос Санто Мартінес (Іспанія), Жозефіна Кох (Сінгапур), Іван Назаренко, Аліса Пермітіна, Єва Геворгян (РФ), Чжао Банмін (Китай), Юджин Хонг (Корея–Німеччина) та композитор Катерина Анісімова (РФ) брали участь у VII Міжнародному фестивалі класичної музики «Слобожанська фантазія», що тривав до 5 грудня у Сумах.

5–19 грудня у Дніпрі за підтримки Генерального консульства Федеративної Республіки Німеччина в Україні відбувся Міжнародний фестиваль мідних духових інструментів Dnper brass fest. У програмі – концерти і майстер-класи від світових зірок класичної музики з Німеччини, Австрії, Італії, Канади та України.

5 грудня у Миколаєві дав концерт італійський співак Пупо (Енцо Гінацці).

З 2 по 11 грудня в Україні та Польщі проходив XVI Міжнародний фестиваль Jazz Bez. Численні концерти та імпрізовані джемсейшени відбулись у Львові, Києві, Тернополі, Ужгороді, Луцьку, Рівному, Івано-Франківську, Дрогобичі, Харкові, Краматорську та Северодонецьку, а також у польських Перемишлі, Любліні, Білостоці, Європейській столиці культури – 2016 – Вроцлаві, Варшаві і селі Новиця, батьківщині поета Богдана-Ігора Антонича. У Львові джаз лунав найдовше, а львівська публіка слухала гру кращих музикантів: барабанщика Карлоса Лопеза (Іспанія), жіночого джазового проекту Sisters in Jazz (Японія–США–Італія–Німеччина–Польща), гурту Skicki-Skiuk, піаніста Karasiewicz Power Set (Польща), саксофоніста Кена Вандермарка (США), перкусиста Клауса Кугеля (Німеччина) та ін. Окрім концертної програми, на фестивалі відбулися: наукова конференція «Український джаз на перехресті культур: сучасний стан, тенденції та перспективи» та джазові майстер-класи басиста Девіда Фрізена (США), вокаліста, викладача Музичної Академії в Катовіцах імені Ка-

роля Шимановського Гжегожа Карнаса (Польща). Захід пройшов під патронатом надзвичайних і повноважних послів Республіки Польща в Україні Яна Пекло і України в Республіці Польща А. Дешиці, за підтримки польських дипломатично-консульських представництв в Україні.

Товариство музичної культури циган Закарпаття «Лаутарі» провело 2 грудня в Ужгороді XIX Міжнародний ромський фестиваль джазового мистецтва «Пап-джаз-фест – 2016». У програмі: виступи джазових виконавців Майкла «Патчез» Стюарта та Еріка Марієнтала (США), ромського джазового ансамблю «Джаз-мануш» (Словаччина–Угорщина–Польща), ромського молодіжного джазового ансамблю «Лаутарі» з Ужгорода та ін.

Державний ансамбль пісні і танцю Грузії «Кутаїсі» у грудні у рамках гастрольного туру побував з концертами у містах Чернігів, Полтава, Одеса, Житомира, Хмельницький, Вінниця, Черкаси, Київ тощо. Глядачі змогли побачити унікальні хореографічні постановки та почути мелодійні пісні.

В Києві також відбулися концерти: скрипаля-віртуоза Девіда Гарретта (США), співачки і композитора Вебе (Іспанія), рок-гурту Dire Straits Experience (Велика Британія), співачки Лари Фабіан (Канада).

За кордоном

25 грудня з нагоди Різдвяних свят український церковний хор Аксіос зі святковим концертом виступив в Церкві на Святій Горі в словенському місті Нова Горіца. У виконанні учасників хору прозвучали літургійні, українські народні та італійські пісні.

Британська співачка Кеті Мелуа у супроводі грузинського жіночого хору The Gori виконала «Щедрик» українською в ефірі телеканалу BBC. Відео з прямого ефіру опубліковано в мережі.

У Вашингтоні (США) на різдвяному концерті в Білому домі пролунав «Щедрик» у виконанні українських дуету Two Violons та джаз-бенду «Наталя Лебедева – Тріо». Вони стали єдиними іноземцями, включеними в святкову програму, глядачами якої були тисячі американців.

Образотворче мистецтво

В Україні

До 10 грудня у Києві тривала виставка «5 робіт у контексті. Варшава, Київ, Тбілісі, Кишинів, Мінськ», яка є кульмінацією міжнародного проекту «Blue Vox. Загальні місця та сучасні мистецькі практики», реалізованого п'ятьма арт-інституціями з Польщі, України, Грузії, Молдови та Білорусі. На виставці представлено site-specific роботи провідних сучасних митців Польщі та Нідерландів, створені у Варшаві, Києві, Тбілісі, Кишиневі та Мінську у співпраці з місцевими кураторами. Серед них: Аліція Рогальська, Іза Тарасевич, Ігор Кренц, Міхал Лібера, Даніель Музичук, Кароль Радзішевський (Польща), та Майя Бекан (Нідерланди). Куратор – Анна Птак (Польща). Переносячи художні роботи з контексту, в якому вони були створені, у київський простір IZONE, митці досліджують проблеми актуальності та значення site-specific практик сьогодні. Мистецький

колектив Grupa Budapeszt (Ігор Кренц, Міхал Лібера та Даніель Музичук, Польща) презентував лекцію-перформанс за мотивами своєї роботи «Ентузіазм». Захід відбувся за підтримки Польського Інституту у Києві.

У київському Музеї української діаспори по 4 грудня тривала виставка «Лев Шестов (1866–1938), думки звідусіль» з нагоди 150-ї річниці з дня народження всесвітньо відомого філософа. Організаторами події виступили Посольство Франції в Україні, Французький інститут в Україні та Товариство вивчення доробку Льва Шестова за участі його рідних. На виставці було представлено архівні фотографії сім'ї, друзів філософа, самого Льва Шестова у різні періоди його життя, листи та книги.

6–11 грудня у Національному музеї Т. Шевченка експонувалася виставка сатиричної графіки художника Байрама Гаджизаде (Азербайджан).

10 грудня в Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі «Мистецький Арсенал» відбувся artist talk фотографа Річарда Енсетта (Велика Британія). Під час заходу митець розповів про резиденцію фонду «Ізоляція» «Мінлива хмарність», учасником якої він був у Донецьку в 2011 році, та показав свої нові роботи й проекти, над якими працює.

21 грудня у київському арт-центрі Closer було відкрито виставку сучасного мистецтва Казахстану «Павільйон обмеженої відповідальності». Вона була створена у 2015 році в форматі квартирної виставки художниками з Алма-Ати після того, як припинив своє існування Центральноеазіатський павільйон, в рамках якого свої проекти представляли Казахстан, Киргизстан, Таджикистан і Узбекистан, а національного павільйону в жодній з цих країн не з'явилося. На виставці було представлено роботи Рустама Хальфіна, Сергія Маслова, Ербосина Мельдибекова, Олени та Віктора Воробйових, Олександра Угая, Саїда Атабекова, Зої Фалькової, Бахи Бубиканової, Креольського центру та низки інших авторів.

13 та 20 грудня менеджер культури Франсіс Корабеф (Франція) провела у Києві, в фонді «Ізоляція» семінари з самопрезентації для українських митців. Перший семінар було присвячено можливостям саморепрезентації в Інтернеті, створенню веб-сайту, використанню соціальних медіа, генеруванню контенту, випрацюванню корисної звички документації, базовим вимогам до текстів про свою роботу та їхньому перекладу англійською. Під час другого семінару Франсіс Корабеф розповіла, як подаватися на гранти, резиденції, колективні проекти, брати участь у бієнале тощо, а також де шукати нові можливості та партнерів.

Надзвичайні і повноважні послы Республіки Болгарія в Україні – Красімір Мінчев, Республіки Молдова в Україні – Руслан Болбочан, Латвійської Республіки в Україні – Юріс Пойканс, радник Посольства Держави Ізраїль в Україні Геннадій Поліщук 14 грудня у Києві презентували перші скульптури проекту «Янголи націй». Кожен янгол має власний символ та послання від країни, яка подарувала його столиці.

24 грудня у Херсоні завершив роботу IV Міжнародний конкурс малюнка «Ілюстрація до народної казки», на який надійшло близько 2300 робіт із 125 навчальних закладів 14 країн світу: Білорусі, Болгарії, Індії, Індонезії, Казахстану,

Литви, ОАЕ, РФ, Румунії, Сербії, Словенії, Туреччини, Угорщини та України. Учасників конкурсу – 211 лауреатів та 19 медалістів – відзначали дипломами, подарунками та пам'ятними відзнаками.

1 грудня в Чернівцях за участі Генерального консула Угорщини в Ужгороді Йожефа Бугайла було представлено мобільну виставку «За волю та незалежність» на честь та пам'яті Героїв Революції і визвольної боротьби в Угорщині 1956 року.

За кордоном

21 грудня за підтримки Посольства України в КНР у курортному містечку зимового відпочинку Ябулі (провінція Хейлунцзян) відбулося відкриття Форуму українських і китайських художників. Цим заходом розпочався проект створення на базі курорту майданчика живопису, на якому працюватимуть молоді художники з України протягом наступного року, спілкуючись зі своїми колегами з цієї провінції. До Ябулі прибуло близько 25 українських митців – народних і заслужених художників України та молодих живописців з Київщини, Одещини, Харківщини, які провели конференцію зі своїми китайськими колегами, членами художніх спілок Китаю, присвячену проекту.

«Voloshyn Gallery» вдруге представила Україну на престижному арт-ярмарку Scope Art Show в Маямі (США), який проходив 29 листопада – 4 грудня. Галерея привезла на ярмарок твори трьох митців – А. Валієвої, М. Деяка та М. Сулименко. Scope Art Show є сателітом найпрестижнішого ярмарку сучасного мистецтва Art Basel, та відомий як стартовий майданчик для багатьох всесвітньо відомих галерей.

8 грудня у Лондоні (Велика Британія) на аукціоні Phillips у рамках торгів New Now було продано скульптуру Colossus which Awakens (2016) молодого українського художника-скульптора Є. Зігури за \$25 тис. Скульптура у кілька раз перевищила свій верхній естимейт, який складав від \$5 тис. до 7,5 тис.

14 грудня у Сеймі Республіки Польща (РП) відбулося відкриття виставки «За вашу і нашу свободу. Союз Пілсудський-Петлюра 1920» за участі Надзвичайного і Повноважного Посла України в Польщі А. Дешиці, маршалка Сейму РП Марека Кухцінського, віце-маршалка Сейму РП Йоахіма Брудзінського та керівника польсько-української парламентської групи Міхала Дворчика. Виставку складено з кількох блоків: початку військово-політичної співпраці маршала Юзефа Пілсудського та президента Української Народної Республіки (УНР) С. Петлюри 1920 року, зустрічей лідерів у Києві та Вінниці, зимового походу 1921 року, фіаско союзу, а також поховань воїнів УНР у Польщі.

Художник з Миколаєва Р. Мірзоєв презентував у Литві персональну виставку під назвою «Майже реальність». Експозицію було відкрито в рамках XVI Міжнародного мистецького трієнале «Кочові зображення» у галереї «Vilnius Seshas» (Вільнюс). Представлено одинадцять картин художника, виконаних акрилом та деревним вугіллям на полотні.

В Афінах (Греція) у культурному центрі Webster University було відкрито фотовиставку «Афон і Україна – подорож крізь століття», автором якої є директор Міжнародного інституту афонської спадщини в Україні С. Шумило.

До 9 грудня у Культурно-інформаційному центрі при Посольстві України у Франції тривала фотовиставка Н. Любченкової «Donbas Groove», яка розповіла мешканцям Франції про життя українців на окупованому Донбасі.

13–14 грудня в готелі «Мовенпик» на березі Мертвого моря та 15 грудня у приміщенні Посольства України в Йорданії за присутності автора проходила виставка художніх робіт українського живописця, н. х. України І. Марчука. І. Марчук розповів присутнім про свій творчий шлях, авторський стиль «пльонтанізм», а також подарував всім бажаючим свої автографи на листівках із зображенням власних робіт.

Література В Україні

У Волинському обласному художньому музеї відбулася презентація нового історичного роману «Свидригайло – великий князь волинської землі» за участі авторки – литовського дипломата, письменниці Валентини Цайтлер та представників видавництва «Балтія-Друк».

За кордоном

Книгу українського журналіста О. Клименка «Фронтовий альбом», яка показує героїзм і жертвність українців у протистоянні з російським агресором, було презентовано у Посольстві України у Королівстві Бельгія за сприяння посла М. Точицького.

У Софії (Болгарія) відбулася презентація книги українського дипломата В. Москаленка та Еміне Хакової «Проф. Михайло Паращук – український скульптор і видатний громадський діяч (1878–1963)». У заході взяли участь представники культурно-мистецьких і наукових кіл та української діаспори. До присутніх звернулися посол України в Болгарії М. Балтажи та голова Спільноти архітекторів Болгарії Георгі Бакалов, болгарський дослідник творчості М. Паращука Еміне Хакова та ін.

Музеї В Україні

8 грудня відбулася церемонія підписання договору про співпрацю між керівниками Національного музею Тараса Шевченка та Національного музею мистецтв Азербайджану (Баку, Азербайджан) Д. Стусом та Чингізом Фарзалієвим. Договір декларує взаємний інтерес у науковій та науково-популярній співпраці, в налагодженні і підтримці українсько-азербайджанських зв'язків, популяризації азербайджанської культури в Україні та української культури в Азербайджані. На церемонії підписання були присутні представники Міністерства культури України та Посольства Азербайджанської Республіки в Україні.

За кордоном

17 грудня у місті Кальярі, столиці автономного італійського регіону Сардинія відбулася урочиста церемонія відкриття пам'ятника жертвам Голодомору в Україні. Монумент створено італійським скульптором Armandi за підтримки асоціації Arcoiris Onlus, асоціації ОСІ, Посольства України в Італії, Світового конгресу українців та релігійної асоціації «Свята Софія» для українців-католиків.

Бібліотеки В Україні

1 грудня на базі Герцаївської центральної районної бібліотеки і бібліотеки-філії села Горбова відбувся семінар «Бібліотек@ – візія на майбутнє», за участі бібліотекарів Бричанського повіту (Молдова), які ознайомилися з впровадженням програми «Бібліоміст» в Чернівецькій області. У Герцаївській ЦРБ було презентовано «Школу комп'ютерної та інтернет-грамотності», «Успіхи роботи Інтернет-центрів ЦБС», а у бібліотеці-філії села Горбова обговорювалося питання «Впровадження нових інформаційних послуг в бібліотеці».

Кіно В Україні

Показ короткометражного фільму «Bon voyage» та artistic talk з його режисером Марком Уїлкінсом (США–Швейцарія) у формі публічного інтерв'ю пройшов у рамках програми дискусійної платформи «Палац не-дитячих казок» за підтримки Посольства Швейцарії в Україні 20 грудня у Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі «Мистецький Арсенал».

11–13 грудня у Києві під егідою Спільноти християнських письменників України (голова – К. Шаповалов) проходив III Міжнародний кінофестиваль «Світло», на якому було продемонстровано фільми з Іспанії, Ірану, Ізраїлю, Індії, Нової Зеландії, Тайваню, Туреччини, Аргентини, РФ, України. Девіз заходу – «Світле кіно пробуджує серця». Журі визначило найкращих серед 30 робіт, які пройшли конкурсний відбір. Так, у секції «соціальний ролик» 2-е місце зайняв фільм «Можливість» (реж. Жазір Теккекара, Індія). У секції «анімація» 1-е місце посіла стрічка «Допоможіть» (реж. Махназ Яздані, Іран), 2-е місце – «Птах зозуля» (реж. Еркан Кен, Туреччина), 3-е місце – «Недоїдки» (реж. Марнус Нагел, Нова Зеландія). У секції «документальний короткометражний фільм» 2-е місце отримав «Той, хто прагне до перемоги!» (реж. Олександр Шишкін, Ізраїль).

За кордоном

6 грудня в Афінах (Греція) відбувся вечір українського кіно, у рамках якого було продемонстровано стрічки – «Білий птах з чорною ознакою» (реж. Ю. Ілленко) та «Поводир» (реж. О. Санін). У вечорі взяв участь кінорежисер, актор і продюсер О. Санін, який представив українські кінострічки та відповів на численні запитання українських та грецьких глядачів. Захід відбувся за орга-

нізаційної ініціативи українського громадського об'єднання «Центр підтримки і розвитку культурної спадщини – Трембіта», за підтримки Посольства України в Грецькій Республіці, Державного кіноархіву Греції та Державного агентства України з питань кіно.

Впродовж грудня стрічку К. Кляцкіна «Крим. Як це було», що розповідає про військове протистояння у російсько-українському конфлікті, показали у понад 10 містах Іспанії, Португалії та Німеччини. Організували покази активісти українських громад.

З 1 по 9 грудня у Москві (РФ) проходив X Міжнародний фестиваль документального кіно ArtDocFes, у головній програмі якого було представлено стрічки: «Українські шерифи» (реж. Р. Бондарчук, Україна–Латвія–Німеччина), «Десять секунд» (реж. Ю. Гонтарук, Babylon#13). Лауреатом Премії «Лаврова гілка» у номінації «кращий неігровий фільм» став «Аустерліц» українського режисера С. Лозниці (Німеччина).

В Університеті Валенсії (Іспанія) 13 грудня презентували спільний відео-проект Українського товариства Університету Валенсії та Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка», присвячений ювілейним роковинам письменника, поета, громадського і політичного діяча І. Франка та новеліста, драматурга і поета Мігеля де Сервантеса. На заході були присутні представники університетської спільноти та Генеральний консул України в Барселоні О. Драмарецька.

Покази документальних фільмів «Тягар доказів» (реж. Стефан Кессіоглу, Німеччина), «Девід і я» (реж. Рей Клонскі, Марк Леймі, Канада) відбулися у Чернігові в рамках XIII Мандрівного міжнародного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA.

Матеріал підготувала

Ю. Я. Шевердіна
редактор відділу
НАУІ Інформцентру з
питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування **І. Г. Піленко**

Підписано до друку 02.02.2017. Обл.-вид. арк. 0,7. Б/т. Зам. 8. Безплатно

Ротапринт НБУ імені Ярослава Мудрого, Київ–1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12